

Borgmester eller bogholder?

Udlicitering af Lønhuset: Aarhus Kommune begår løftebrud og ignorerer egne vedtagelser. Konsekvensen er dramatisk lønnedgang for de berørte medarbejdere og et ham-skifte, hvor den socialdemokratiske borgmester springer ud som bogholder.

Af Hans-Henrik Hansen, formand, HK Kommunal Østjylland

Som de fleste kommuner, skal også Aarhus Kommune (AAK) spare. Frem til 2015 skal der spares mere end 300 mio. kr.

Det er som bekendt ikke den første store sparerunde, kommunen går igennem - og med statsgaranti heller ikke den sidste.

Den gennemsnitlige kommunale vækst var op igennem 00'erne på 1,8 pct. og betød voldsomme nedskæringer. Den ny regering lægger op til noget mindre: "Vi kan ikke sige i dag, om det bliver 0,4 eller 0,8 pct.", siger kommunernes ny minister, Margrethe Vestager (Børsen 4. oktober, 2011).

Ergo kan vi se frem til mærkbare kommunale besparelser de kommende år.

Udlicitering og konkurrenceudsættelse har været blandt de hidtidige sparemetoder. VK-regeringen satte sig som mål at konkurrenceudsætte 31,5 pct. af kommunernes opgaver frem til 2015. I 2010 var det faktiske tal 25,7 pct.

Tallet for i år foreligger først i maj næste år. Men en undersøgelse fra KL tidligere på året viste, at kommunerne nu har taget fat på at konkurrenceudsætte de store velfærdsområder - herunder en række administrative ydelser.

Netop her er AAK i fuld sving. Først var det store dele af kommunens IT-drift, der blev sendt i udbud og i år er det så lønadministrationen.

Dette er ikke sket uden problemer. Da besparelserne vil fortsætte i årene frem - og konkurrenceudsættelsen ligeså - er det på høje tid, at vi lærer af de hidtidige erfaringer.

Om konkurrenceudsættelse og udlicitering løser opgaverne bedre og billigere er en politisk diskussion, som borgere og byråd bør genoptage. Jeg tror ikke på det, men her er det ikke mit ærinde. Derimod vil jeg pege på to personalepolitiske aspekter i det konkrete eksempel:

For det første lovede AAK helt fra starten, at medarbejderne i den centrale lønadministration selv kunne byde ind, når opgaven blev sendt i udbud. Det løfte brød man. Kun eksterne leverandører fik muligheden.

For det andet har byrådet principielt vedtaget, at

AAK kan stille krav til en leverandør om, at denne i hele kontraktperioden "giver de overtagne medarbejdere løn- og ansættelsesvilkår svarende til den kommunale overenskomst". Men det har kommunen ikke gjort i dette tilfælde.

Konsekvensen er en markant forringelse af de ansattes vilkår. I den nye overenskomst er frokostpausen ikke betalt, så de ansatte skal reelt arbejde 2½ time mere om ugen for samme løn. I gennemsnit går medarbejderne ned med over 4.000 kr. om måneden fra 1. april 2013.

Ifølge kommunen vil et krav i udbudsmaterialet om tilsvarende løn- og ansættelsesforhold i kontraktperioden ikke være juridisk gyldigt. Spørgsmålet melder sig derfor helt naturligt, om byrådets principvedtagelse derfor kun er gyldig, så længe den ikke føres ud i livet? Hvis det er tilfældet, hvorfor har juristerne så ikke tidligere gjort politikerne opmærksom herpå? Nu står vedtagelsen uantastet og virker som 'Den gode Vilje' - så længe den blot ikke får virkning.

HK Kommunal Østjylland har kritiseret beslutningen om udlicitering af Lønhuset, selve processen og ikke mindst konsekvenserne for medarbejderne.

Som et lille plaster på såret lykkedes det os at forhandle 2,2 mio. kr. hjem - svarende til 25.000 kr. pr. medarbejder - som compensation for den "uskønne proces", som både borgmester og stadsdirektør måtte erkende. Et plaster på såret, ja - men ikke noget hold kæft-bolsje. Dertil er konsekvenserne for store for HK's medlemmer.

Vi har også selv lært noget. Vi har lært, at Flinkekolen er lukket. At den politiske påvirkning næste gang skal ske fra dag ét, og at vi - skridt for skridt - vil kræve alle aftaler og regler overholdt. Vi tør ganske enkelt ikke at stole på andet.

Det politiske ansvar placerer vi hos borgmester Jacob Bundsgaard - som tilsyneladende ikke ejer forståelse for medarbejdernes vilkår og kun har interesse for én ting: at opfylde den regeringsbesluttede målsætning for den kommunale økonomi.

En prisværdig ambition for en embedsmand. Men hvorfor så kalde sig borgmester, når man nu egentlig er bogholder?